

VERIPALVELUN VUOSI

2022

OSANA AUTTAMISEN KETJUA

välittämistä

1948–2023

Laajemman vuosikertomuksen löydät verkosta: vuosikertomus.veripalvelu.fi

SISÄLLYS:

Veripalvelu lyhyesti	2
Strategiamme perusta	4
Johtajan katsaus	5
Toimintokatsaukset	6
Muutto Vantaalle	15
Talous- ja yhteiskuntavastuu	16
Henkilöstö	18

VERIPALVELU LYHYESTI

VERIPALVELU OSANA SUOMALAISTA TERVEYDENHUOLTOA

■ Veripalvelu on Suomen Punaiseen Ristiin kuuluva terveydenhuoltoa palveleva laitos. Vastaamme keskitetysti koko maan verihuollosta. Toimintaamme kuuluvat niin verenluovutusten järjestäminen ja veren keräys kuin luovutetun veren testaus, verivalmisteiden tuotanto ja jakelu sairaaloihin.

Tarjoamme terveydenhuollolle muun muassa veren sopivuustutkimuksia sekä elin-, kudus- ja kantasolusiirtoihin liittyviä tutkimuksia. Kaikkien raskaana olevien äitien veriryhmä- ja veriryhmävasta-ainetutkimukset tehdään Veripalvelussa. Veripalvelussa toimii myös Suomen Kantasolurekisteri, jonka kautta välitämme kantasolusiirteitä potilaille. Veripalvelun biopankkiin on kerätty arvokas kokoelma verenluovuttajien näytteitä ja tietoja, jotka tukevat sairauksia ennalta ehkäisevien ja tautimekanismeja tunnistavien tutkimuksien tekemistä.

Vahvan asiantuntemuksen perustana on oma tutkimus- ja kehitystoiminta, joka luo edellytykset turvalliselle verensiirtohoidolle ja uusille soluhoidoille myös tulevaisuudessa.

Luomme mahdollisuuksia elämän pelastamiseen. Toteutamme tehtäväämme yhdessä vapaaehtoisten luovuttajien ja sairaaloiden ammattilaisten kanssa. •

Veripalvelu® on rekisteröity tavaramerkki

TUOTANTO JA ULKOASU:

Mediafocus Oy

TEKSTIT:

Veripalvelun viestintä

KUVAT:

Veripalvelun kuvapankki

PAINO: Grano Oy, 2023

Autamme potilaita yhdessä

Teemme työtä sen puolesta, että potilaat paranevat. Veripalvelu tukee sairaaloita potilaan hoitoketjussa yhdessä luovuttajien kanssa. Verenluovutustilaisuuksien järjestämisessä meitä auttaa iso joukko vapaaehtoisia.

Teemme tätä ammattitaidolla

Veripalvelu työllistää kymmenellä paikkakunnalla noin 500 henkilöä. Palveluksessamme on monien erityisalojen ammattilaisia.

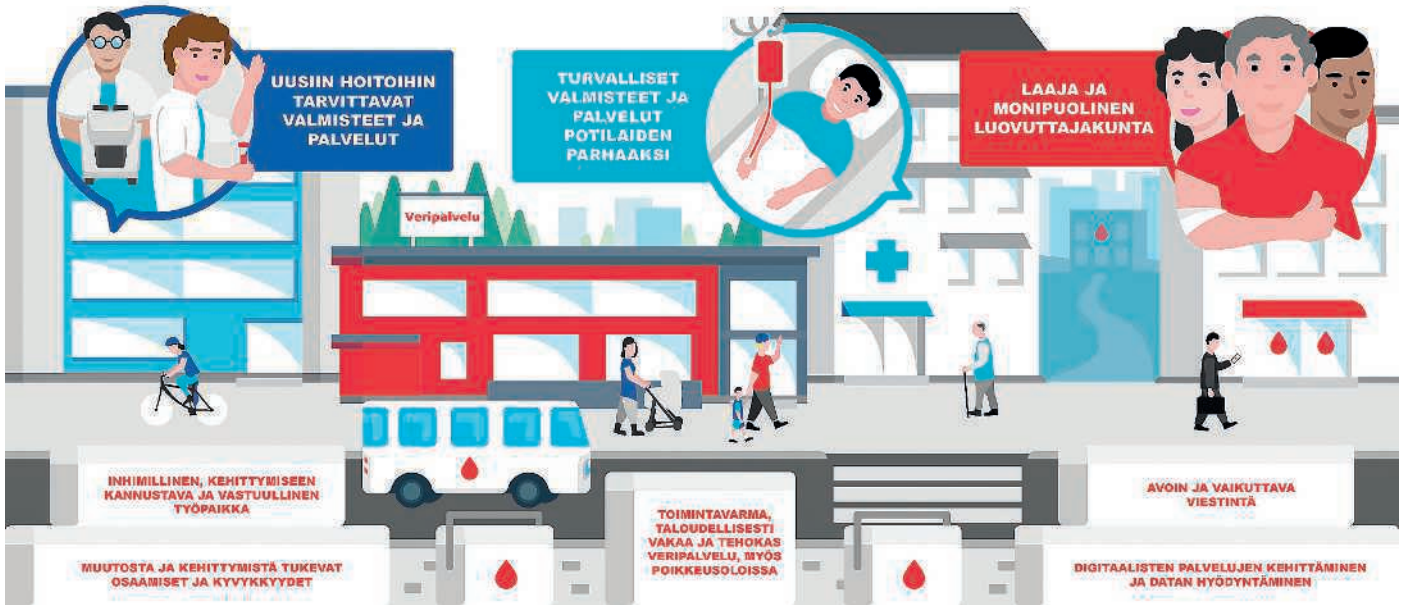
Emme tavoittele voittoa

Veripalvelu on osa Suomen Punaista Ristiä, eikä se tavoittele toiminnallaan voittoa. Katamme oman toimintamme ja sen kehittämisen kulut myymällä terveydenhuollolle veri- ja soluvalmisteita sekä asiantuntijapalveluita. Huolehdimme vastuullisesti toimintamme tehokkuudesta ja kokonaistaloudellisuudesta.

ELÄMÄÄ SOLUISTA

Veripalvelun strategia 2022–2026

Punainen Risti
Veripalvelu

STRATEGIAMME PERUSTA

■ Kaikki alkaa luovuttajista. Tarvitsemme Suomessa myös tulevaisuudessa laajan ja yhteiskuntaa peilaavan, monipuolisen vapaaehtoisen luovuttajakunnan, joka on sitoutunut potilaiden auttamiseen. Perustana on yhteiskunnan luottamus toimintaamme.

Olemme olemassa potilaita ja terveydenhuollon ammattilaisia varten. Toimimme tehokkaasti ja kustannuksia johtaen, jotta potilaiden hoidossa saadaan valmisteista ja palveluista paras mahdollinen hyöty. Meillä on korkeat laatuvaatimukset.

Olemme ainoa alamme toimija Suomessa, joten huoltovarmuus on meille ja koko yhteiskunnalle ensiarvoisen tärkeää. Vantaan uusi päätoimitilamme on tärkeä strateginen uudistus myös potilaiden hoidon tukena. Se vahvistaa toimintavarmuuttamme ja auttaa meitä uudistumaan.

Asiantuntijuutemme ja osaamisemme on tärkeä osa yhteiskunnallista vaikuttavuuttamme. Jatkamme vahvaa alamme tieteellistä tutkimusta ja palvelujemme kehittämistä. Toimimme aktiivisesti kiinteässä yhteistyössä viranomaisten, sairaaloiden ja tiedeyhteisön kanssa nykyisten palvelujen kehittämisessä ja uusien innovoinnissa.

Onnistumisemme mahdollistajat:

- Digitaalisten palvelujen kehittäminen ja datan hyödyntäminen
- Avoin ja vaikuttava viestintä
- Toimintavarma, taloudellisesti vakaa ja tehokas Veripalvelu, myös poikkeusoloissa
- Inhimillinen, kehittymiseen kannustava ja vastuullinen työpaikka
- Muutosta ja kehittymistä edistävät osaamiset ja kyvykkyydet

VAKAATA TOIMINTAA MYLLERRYSTEN KESKELLÄ

Veripalvelun uusi, dynaaminen strategia "Elämää soluista" 2022–2026 hyväksyttiin 10.2.2022. Vuodesta odotettiin pandemian jälkeen palauttavaa, Vantaalle muuttoon keskittyvää, vakaan toiminnan vuotta. Kahden viikon kuluttua Euroopassa sodittiin, kansainvälinen epävarmuus lisääntyi laajasti, toimitusketjut takkusivat, kuntasektorin työtaistelut ja työvoimapula koettelivat terveydenhuoltoalaa Suomessa.

Veripalvelun vuosikymmenten systemaattinen työ ja osaaminen varautumisessa, huolellisessa suunnittelussa sekä toteutuksessa kantoi meidät haasteellisten aikojen yli. Yhteistyössä äärimmäisen sitoutuneiden yhteistyökumppaniemme kanssa onnistuimme, ja Vantaan Vehkalan uusi rakennus luovutettiin meille ajallaan. Muuttosuunnitelma toteutui tuntien tarkkuudella eikä Veripalvelun

ympäri vuorokautinen toiminta katkennut hetkeksi-kään. Jokaisen toiminnon henkilökunta valvoi itse toimintonsa muuttoa.

Vuodesta tuli taloudellisesti raskas ja myös siksi uudet, tarkoituksenmukaiset, energiatehokkaammat ja toimintavarmemmat tilat olivat tervetulleita. Olemme asettuneet nopeasti ja jopa yhteisöllisyys on lisääntyneestä etätöystä huolimatta hyvässä kurssissa.

Kiitos. Henkilökunnalle ja yhteistyökumppaneille vaativasta suorituksesta ja valtavasta työmäärästä. Kiitos. Luovuttajille, jotka autoitte meitä varautumaan ja reagoimaan potilaiden tarpeisiin. Veripalvelu on 75-vuotiaaksi mainiossa kunnossa.

Pia Westman
Veripalvelun johtaja

TOIMINTOKATSAUKSET

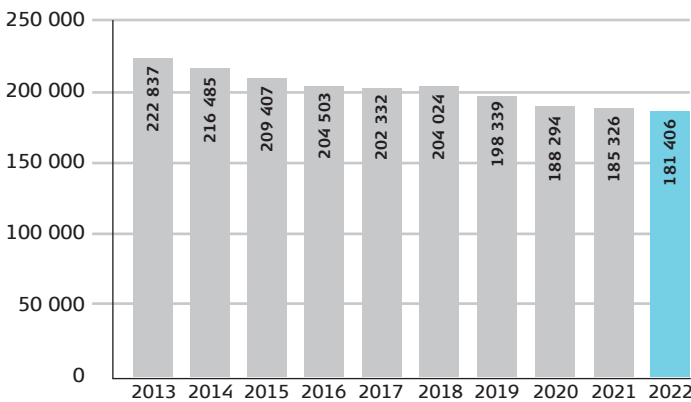
Luovuttajien veriryhmäjakauma

Uudet verenluovuttajat 2022

A+	A-	B+	B-	AB+	AB-	O+	O-
36 %	5 %	15 %	2 %	6 %	1 %	29 %	5 %

Verenluovuttajia ohjataan tulemaan verenluovutukseen veriryhmänsä mukaan.

Kokoverenluovutukset

Verta kerätään sairaaloiden tarpeen mukaisesti.

Ei-luovuttaneiden osuus luovutukseen rekisteröityneistä (%)

	2020	2021	2022
Uudet luovuttajat	17,6 %	13,1 %	14,5 %
Aiemmin luovuttaneet	6,2 %	4,6 %	5,0 %
Naiset	8,8 %	6,5 %	7,2 %
Miehet	5,4 %	4,0 %	4,5 %
Kaikki yhteensä, koko maa	7,3 %	5,3 %	5,9 %

Luovuttamaan tarjoutuneista vain hyvin pieni osa ei sovellu luovuttajaksi. Kansainvälisissä vertailuissa Suomen luvut ovat poikkeuksellisen hyvällä tasolla. Matalan "ei voinut luovuttaa"-osuuden merkittävimmät selittävät tekijät ovat sähköinen, ennalta täytettävä ja luovuttajaa ohjaava terveyskysely, kattava informaatio soveltuvuuteen vaikuttavista asioista verkkosivuilla sekä luovuttajia palveleva neuvontapuhelin.

VERENLUOVUTUS

Koronaviruspandemia vaikeutti merkittävästi verenluovutustoimintaa kahden ja puolen vuoden ajan. Etätöiden ja yleisesti vähentyneen ihmisten liikkumisen vaikutus näkyi varsinkin kiinteissä toimipisteissä kaupunkien keskustoissa. Tilanne alkoi kuitenkin korjaantua vuoden 2022 lopussa aktiivisen markkinoinnin ja aukioloaikojen muutosten tukemana.

Verenluovutukseen ilmoitettiin 115 528 eri henkilöä 195 196 kertaa. Kokoverta luovutettiin 181 406 kertaa, mikä oli noin 2 % vähemmän kuin edellisellä vuonna. Kokoverenluovutuksista 55 % kerättiin verenluovutuksen kymmenessä toimipisteessä. Liikkuvia verenluovutustilaisuuksia järjestettiin 1 130. Työpaikkojen, oppilaitosten ja varuskuntien tilaisuuksia pystyttiin taas pandemiarajoitusten hellitettäväksi järjestämään, ja niitä olikin lähes kaksinkertaisesti edellisestä vuodesta verrattuna.

Koneellisia verihutaleluovutuksia tehtiin 2 224 ja niistä saatiin 4 200 verihutalevalmistetta. Potilaalle tilattuja, yksilöityjä luovutuksia oli yhteensä 445.

Uusia verenluovuttajia kävi verenluovutuksessa 18 800, 16 % kaikista kävijöistä. Uusien luovuttajien saamisessa hyödynnettiin vahvasti markkinointiviestintää, sosiaalisen median kanavia ja yhteistyötä esimerkiksi urheiluseurojen ja oppilaitosten sekä Punaisen Ristin ja Puolustusvoimien kanssa.

Miesluovuttajien aktiivointi oli yksi toiminnan päätavoitteista. Miesten osuus kävijöis-

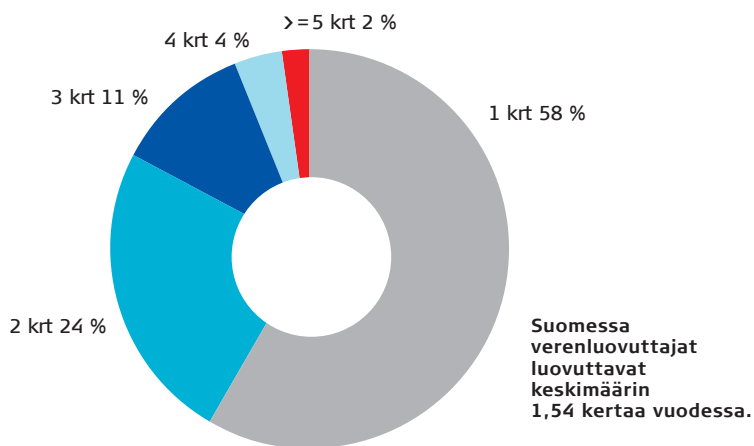

tä oli 41 % ja luovutuksista 48 %. Miesten osuus on ollut hitaassa nousussa vuodesta 2020 alkaen.

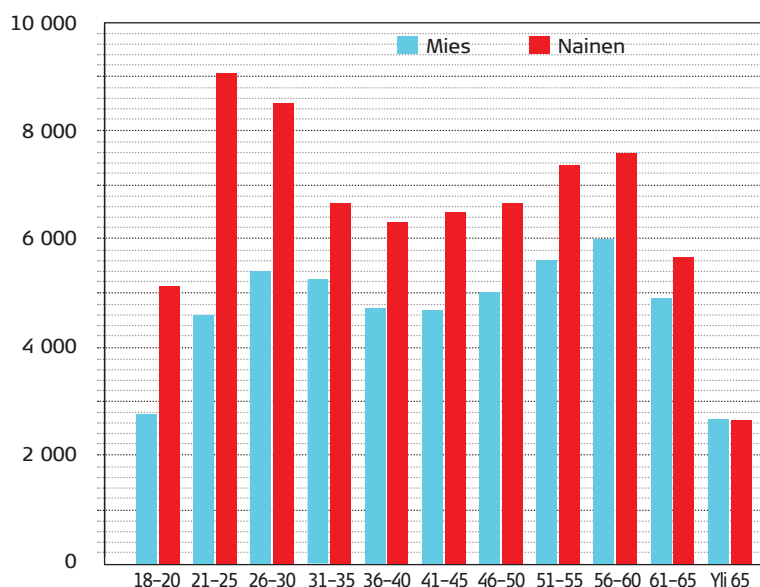
Aktiivisten vapaaehtoisten kokoamien luovuttajaryhmien jäsenten käyntejä kertyi yli 37 000, ja käyntejä sekä luovutuksia oli noin 10 % enemmän kuin edellisellä vuonna. Aktiivisia ryhmiä oli vuoden aikana noin 4 000 ja uusia ryhmiä perustettiin 422.

Luovutusten yhteydessä saatiin asiakaspalautetta 39 000 kertaa. Vastaajista 96 % oli erittäin tyytyväisiä ja myös verenluovutuksen suosittelemätulos (NPS) oli 95 eli erinomaista tasoa. •

Luovutuskertoja eri ihmisillä vuonna 2022

Verenluovuttajien ikä- ja sukupuolijakauma, Rekisteröityneet luovuttajat 2022

Nuorten naisten joukossa on eniten verenluovuttajia.

VERIVALMISTEET

Verivalmisteiden tuotantoprosessissa luovutettu kokoveri erotellaan luovutusta seuraavana päivänä 24 tunnin kuluessa punasoluiksi, verihiutaleiksi ja plasmaksi. Valmistamme sairaaloiden tarvitsemat verivalmisteet ja toimitamme kokoverestä erotellun plasman lääkevalmistusta varten. Jakelemme verivalmisteet ja octoplas LG -jääplasmalääkkeen kaikkiin Suomen sairaaloihin, terveydenhuollon tarpeiden mukaisesti.

Verivalmisteita myytiin sairaaloille vähemmän kuin edellisellä vuonna. Suurin muutos tapahtui verihiutalevalmisteissa eli trombosyyteissa, -7,5 %. Punasoluja myytiin potilaskäyttöön 173 116, mikä oli 3,8 % vähemmän kuin edellisellä vuonna. Veripalvelun sairaaloille välittämän octoplas LG -jääplasmalääkevalmisteen myynti väheni 6,0 %. Valmisteiden käytön väheneminen johtuu pitkällä aikavälillä hoitomenetelmien kehittymisestä sekä vuonna 2022 myös terveydenhuollon toiminnallisista haasteista.

Varastot pysyivät läpi vuoden hallinnassa tuotannon, verenluovutuksen ja viestinnän jatkuvan, ennakoivan ja tehokkaan yhteistyön avulla. Luovuttajien tarve määräytyy pääsääntöisesti sairaaloiden punasolutarpeen perusteella. Ainoastaan juhlapyhien yhteydessä lyhyen kelpoisuusajan verihiutaleet toimivat hetkellisesti verenluovutusten ajurina. Luovutettu veri hyödynnettiin erittäin tehokkaasti valmistuksessa: valmiista punasoluista vain noin 1 % vanheni varastoon tai jäi muutoin toimittamatta potilaskäyttöön.

Muutto Vantaan Vehkalaan 2022 uusiin toimintoihin oli läpi vuoden todella monien henkilöiden työtehtäviin oleellisesti vaikuttanut haaste. Onnistuimme kuitenkin toteuttamaan muuton täysin hallitusti ja suunnitellusti ilman vaikutuksia asiakkaille. Keskeytymättömän toiminnan varmistaminen edellytti erittäin tarkkaa ja

Verivalmisteet sairaaloille, myynti

Valmiste, yksikköä	2020	2021	2022	muutos % 2021-2022
Punasolut, valkosoluttomat	179 387	179 906	173 116	-3,8 %
Verihiutalevalmisteet (sisältää myös afereesivalmisteet)	31 381	31 676	29 316	-7,5 %

Luovutetun kokoveren hyödyntäminen verivalmisteiksi

	punasolut	verihiutaleet**
Valmiste potilaskäyttöön verensiirrosta	98 %	84 %
Verenluovutukseen liittyvät poistot	< 1 %	-
Laboratoriotuloksiin ja tuotantoprosessiin liittyvät poistot	< 1 %	2 %
Muut verensiirtotarkoitukseen käyttämättömät (vanhentuneet, palautetut ja lääkevalmistukseen toimitetut)	1 %*	14 %

* Verensiirtoon käyttämättömiä punasoluja toimitetaan porfyrian hoitoon tarkoitettuna lääkkeen raaka-aineeksi.

** Osuudet verihiutalevalmisteista, valmistetaan vain osasta luovutettuja kokoveriyksiköitä.

Veri käytetään Suomessa tehokkaasti potilaiden hoitoon. Punasoluvalmisteet ovat käyttökelpoisia noin viisi viikkoa ja verihiutaleet viisi päivää luovutuksesta.

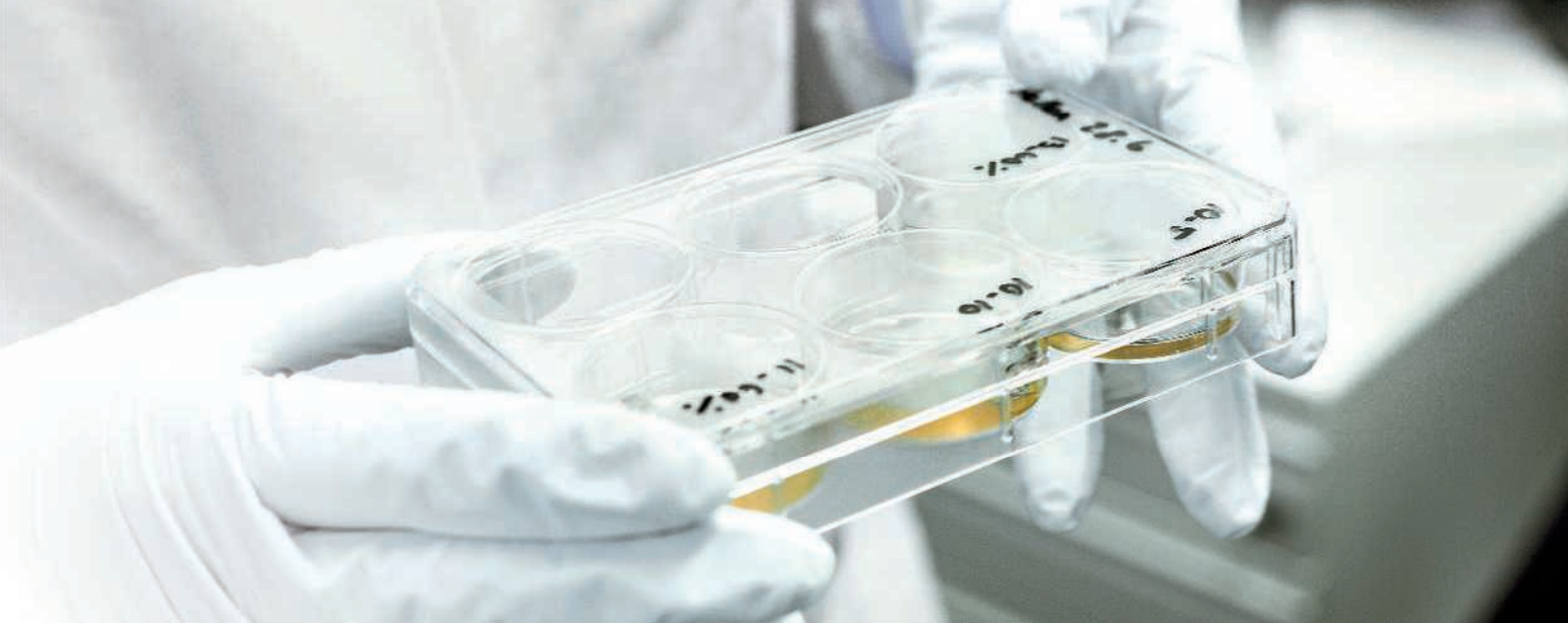
Plasmayksiköiden toimitus lääkevalmistukseen

	2020	2021	2022
Toimitettu määrä	52 344 litraa	49 882 litraa	49 499 litraa
	186 600 yksikköä	177 800 yksikköä	176 500 yksikköä

Veripalvelu toimittaa kokoverestä erotellun plasman lääkevalmistusta varten sopimuskumppanilleen (Takeda).

huolellista valmistelua sekä monien toimintojen yhteispelin koordinointia.

Uusien tilojen myötä on muutettu tuotannon ja varaston keskinäistä työnjakoa, parannettu työskentelyolosuhteita sekä erityisesti sisälogistiikkaa. Toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi tuotannolla on Vantaan Vehkalassa täysin eriytetty, laitteilla varustettu väistötila, jossa toimimista harjoitellaan suunnitellusti. •

Veripalvelun laboratoriotutkimuksia terveydenhuoltoyksiköille

	2020	2021	2022
Veriryhmätutkimukset	13 180	14 551	14 761
Punasoluvasta-ainetunnistukset	4 086	4 712	4 223
Kiireelliset ja päivystysaikana tehdyt veren sopivuustutkimukset	2 327	2 668	2 615
Neurolanäytetutkimukset	73 063	72 087	66 899
Kudossopeutuvuustutkimukset	10 107	10 493	9 754

Neurolanäytetutkimuksia tehtiin edellisvuotta vähemmän, mikä seuraa syntyvyyden laskua Suomessa.

HI- ja hepatiittivirukset (B ja C) sekä syfilis verenluovuttajien näytteissä

	2018	2019	2020	2021	2022
Hepatiitti B	2	5	6	9	6
Hepatiitti C	4	8	8	8	11
HIV	2	1	1	1	1
Kuppa eli syfilis	4	9	7	12	4

Luovuttajien huolellinen valinta johtaa siihen, että infektiotutkimuksissa löytyy vain vähän HI- ja hepatiittivirusten kantajia.

Suomessa tehdyt elinsiirrot (Lähde: Scandiatransplant)

	2018	2019	2020	2021	2022
Munuainen	238	293	263	268	250
Maksa	66	64	75	75	62
Sydän	47	30	22	22	19
Keuhkot	18	27	21	24	20
Haima	23	39	26	31	20
Muut	0	0	1	0	0
YHTEENSÄ	392	453	408	420	371
Kuolleita elinluovuttajia Suomessa	108	141	121	119	113
Eläviä elinluovuttajia Suomessa (munuainen)	32	25	31	46	42

Veripalvelu tekee keskitetysti kaikkien Suomessa tehtävien elinsiirtojen kudostyyppitykset luovuttajasta ja potilaasta sekä arvioi siirron saajan ja elinluovuttajan välisen kudossopeutuvuuden.

LABORATORIO-PALVELUT

■ Laboratoriopalvelumme tekee tutkimuksia Veripalvelun veri- ja soluvalmisteiden turvallisuuden ja laadun varmentamiseksi sekä terveydenhuollon tarpeisiin.

Terveydenhuollon asiakkaille toimittamiemme laboratoriotutkimusten määrä oli edellisen vuoden tasolla verensiirtotutkimuksissa. Neurolanäytetutkimuksia tehtiin edellisvuotta vähemmän, mikä on seurausta syntyvyyden laskusta Suomessa. Kudossopeutuvuustutkimusten määrä oli niin ikään edellisvuotta alhaisempi heijastaen elinsiirtojen ja kantasolusiirtojen määrän laskua.

Laboratorion muutto uuteen Vantaan toimitilaan ja muuton yhteydessä toteutetut teknologia- ja prosessi uudistukset olivat laboratoriotuotintamme mittavin muutoshanke vuosikausiin. Toiminta saatiin muutettua uusiin toimitiloihin siten, että palvelut asiakkaille ja verivalmisteiden vapauttamista varten tarvittavat tulokset pystyttiin tuottamaan häiriöttömästi ilman viiveitä tai keskeytyksiä. Otimme käyttöön uuden automaatiolinjaston, joka palvelee niin verenluovuttaja- ja neurolanäytteiden esikäsittelyä kuin verivalmisteiden turvallisuuden varmentamiseen tarvittavia infektiotutkimuksia.

Uudistuksen myötä luovuttajanäytetutkimusten automaatioaste on moderneinta teknologiaa kansainvälisestikin verrattuna. Muuton yhteydessä uudistettiin lisäksi neurolanäyte- ja potilastutkimuksissa käytettävät veriryhmä-analysaattorit ja niihin liittyvät testausprosessit sekä lisättiin verivalmisteiden laadunvalvontatutkimuksissa käytettävää laitekantaa. Muutoksilla saadaan lisättyä tuotantovarmuutta ja prosessien sujuvuutta. •

Kantasolurekisterin välittämät siirteet

KANTASOLUREKISTERI

■ Suomen Kantasolurekisteri (KSR) rekrytoi terveitä vapaaehtoisia kantasoluluovuttajia ja pitää heistä rekisteriä. Sen läheisiä kump-paneita ovat Suomessa Helsingin ja Turun yliopistollisten keskussairaaloiden klinikat sekä Virossa Tarton siirtokeskus. Koska mikään maailman maista ei ole omavarainen luovuttajien suhteen, edellyttää siirtojen järjestely kansainvälistä yhteistyötä. KSR onkin kansainvälisesti vahvasti verkostoitunut.

Kun hoidettava potilas tarvitsee kantasolusiirron, KSR etsii sopivia luovuttajia Suomen ja muiden maiden rekistereistä, järjestää valitun luovuttajan terveystarkastuksen sekä hoitaa siirteen keräyksen ja kuljetuksen kantasolusiirron tekevään sairaalaan.

Vuonna 2022 Kantasolurekisteriin liittyi 4 005 uutta jäsentä, ja jäsenmäärä on nyt 65 000. Välitimme potilaille 110 siirrettä, joista 79 Suomessa siirron saaville ja 31 ulkomaalaisissa keskuksissa hoidettavana oleville potilaille. Kuriiripalvelumme kuljetti siirtokeskuksiin 36 siirrettä. •

Välitetyt siirteet yhteensä

	2020	2021	2022
Luuydinsiirre	24	23	14
Veren kantasolusiirre	117	107	87
Istukkaverisiirre	3	1	0
Lymfosyyttisiirre	9	17	9
yhteensä	153	138	110

Kantasoluja voidaan kerätä luovuttajilta eri tavoilla. Solujen kerääminen luovuttajan verenkierrosta on tavoista selvästi yleisin.

Suomalaiselta luovuttajalta potilaalle Suomessa

	2020	2021	2022
Luuydinsiirre	5	4	4
Veren kantasolusiirre	15	25	17
Istukkaverisiirre	0	0	0
Lymfosyyttisiirre	0	4	1
yhteensä	20	33	22

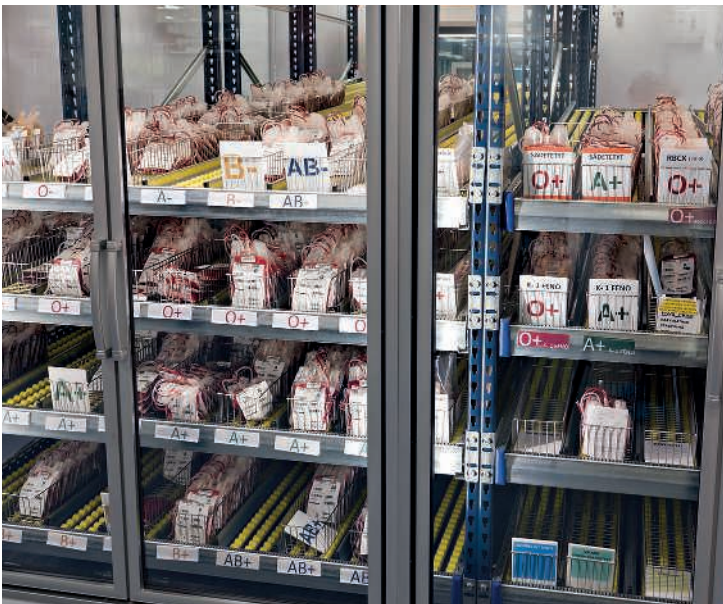
Ulkomaalaiselta luovuttajalta potilaalle Suomessa

	2020	2021	2022
Luuydinsiirre	15	15	9
Veren kantasolusiirre	63	52	42
Istukkaverisiirre	0	0	0
Lymfosyyttisiirre	6	11	6
yhteensä	84	78	57

Suomalaiselta luovuttajalta potilaalle ulkomailla

	2020	2021	2022
Luuydinsiirre	2	3	0
Veren kantasolusiirre	22	13	20
Istukkaverisiirre	3	1	0
Lymfosyyttisiirre	3	2	2
yhteensä	30	19	22

Kantasolurekisterin toiminta on kansainvälistä. Veripalvelun kuriirit noutavat kantasolusiirteitä potilaille myös ulkomailta, ja suomalaisilta luovuttajilta kerättyjä siirteitä toimitetaan myös ulkomaille.

LÄÄKETIETEELLISET PALVELUT, VERITURVATOIMINTA JA SAIRAALA-ASIAKKUUDET

■ Veripalvelun lääkärit tukevat sairaaloita verensiirtolääketieteen alaan kuuluvissa ongelmissa sekä kudosis- ja elinsiirtojen immunologisissa kysymyksissä vuorokauden ympäri. Lisäksi Veripalvelussa toimiva veriturvatoimisto hoitaa määräysten mukaisesti Suomessa verensiirron haittavaikutus- ja vaaratilanneilmoitusten selvitykset ja seurannan. Niistä kerättyä tietoa hyödynnetään turvallisen verensiirtohoidon kehittämisessä.

Veripalvelu edistää verensiirtojen turvallisuutta, potilaskeskeistä verenhoidtoa (PBM), verivalmisteiden optimaalista käyttöä ja valmisteiden toimitusketjua esimerkiksi asiakastapaamisissa, koulutustilaisuuksissa

ja verkostoissa. Vuonna 2022 järjestimme 12 koulutustilaisuutta, minkä lisäksi tiivistimme oppilaitosyhteistyötä luomalla muun muassa uusia verkkokursseja ja oppimateriaaleja.

Vuoden 2022 asiakaskyselyn tulosten perusteella verivalmisteasiakkaat (n=105) kokevat Veripalvelun edelleen luotettavaksi ja asiantuntevaksi kumppaniksi. Veripalvelun tuotteiden ja palvelun luotettavuuden keskiarvo oli 9,8 (asteikolla 4–10) ja vastaajat arvioivat myös yhteistyön Veripalvelun kanssa kiitettäväksi arvosanalla 9,6.

Koronapandemian kokemukset sekä geopoliittisten riskien kasvu näkyivät Veripalvelun varautumisen tehostami-

ssa. Kaikissa Veripalvelun toiminnoissa tehtiin jatkuvuuden suunnittelua sekä varautumista. Eryteisesti kyberturvallisuuden kiinnitettiin huomiota. Vantaan uuteen kiinteistöön saatiin monia teknisiä turvaratkaisuja.

Vuoden aikana lisättiin myös yhteistyötä SPR:n valmiuspäällikköjen, Etelä-Suomen pelastuslaitosten sekä SOTE-alueiden tilanne- sekä valmiuskeskuksien kanssa. Myös yhteydet turvallisuudesta ja huoltovarmuudesta vastaaviin viranomaisiin tiivistyivät. •

SOLUTUOTANTOKESKUS

■ Solutuotantokeskuksemme valmistaa, kehittää ja tutkii uusia soluterapiavalmisteita terveydenhuollon käyttöön. Vuosien 2013–2022 aikana on hoidettu jo yhteensä yli 120 potilasta Veripalvelun tuottamilla kokeellisilla soluterapia- ja kudosvalmisteilla.

Valmistimme vuoden 2022 aikana mesenkymaalaisia stroomasoluvalmisteita (LY-MSC) veren kantasolusiirteiden jälkeisten immunologisten ongelmien hoitoon sekä muokattuja haploidentisiä kantasolusiirteitä lapsipotilaiden hoitoon. Kehitimme myös tuotantovalmiuttamme syöpätautien hoidoissa käytettävien CAR T-soluvalmisteiden tuottamiseen yhteistyössä lääkeyritysten kanssa.

Vantaan uuteen päätoimitilaan valmistui suunnittelemamme uusi puhtastilakokonaisuus. Uusissa tiloissamme ovat kolme erillistä puhtastilaa parantavat huomattavasti toimintaedellytyksiämme uusien valmisteiden kehittämiseen ja tuottamiseen. •

BIOPANKKI

■ Biopankkimme on toiminut nyt viiden vuoden ajan ja se on nopeasti kerännyt merkittävän määrän näytteitä verenluovuttajilta. Nämä näytteet ovat poikkeuksellisia verrattuna muihin biopankkeihin, sillä näytteet ovat terveiltä ihmisiltä eikä potilailta, kuten tavallisesti biopankeissa. Näin ollen Veripalvelun biopankki tarjoaa ainutlaatuisen verrokkiaineiston lääketieteelliseen tutkimukseen. Veripalvelun biopankkiin on myös rakennettu kyvykkyys toimittaa tutkijoille genotyyppiin, esimerkiksi HLA-tyyppiin, mukaan räätälöityjä näytteitä.

Biopankkiin kuului vuoden 2022 loppuun mennessä jo yli 65 000 verenluovuttajaa. Veripalvelun biopankkiaineistoja on luovutettu 20 tutkimushankkeeseen ja analyysituloksia on hyödynnetty yhteensä 92 tieteellisessä julkaisussa. Kaikkiaan eri tutkimushankkeissa on käytetty jo yli 55 000 verenluovuttajan näytteitä.

Saavutimme tammikuussa 2023 FinnGen-hankkeen DNA-näytteiden keräystavoitteen ensimmäisten biopankkien joukossa. FinnGen-tutkimushanke on suomalaisten biopankkien keräämien biopankkinäytteiden mahdollistamana tuottanut yhteensä jo yli sata tiedejulkaisua.

Veripalvelu on myös Suomen Hematologisen Biopankin (FHRB) hallinnollinen vastuorganisaatio. Uusia FHRB-suostumuksia kerättiin hematologisilta potilailta vuoden 2022 aikana 218 ja näytekokonaisuuksien kokonaismäärä on 3 887. FHRB allekirjoitti vuonna 2022 yhteistyösopimuksen iCan-hankkeen kanssa. iCan on Helsingin yliopiston koordinoima Suomen Akatemian lippulaivanhanke, jonka tutkimuksessa käytetään biopankkinäytteitä sekä terveyteen liittyvää dataa eri syöpätyyppien hoitomenetelmien kehittämiseksi yksilöllisellä tasolla. •

TUTKIMUSTOIMINTA

■ Veripalvelun tieteellinen tutkimus kohdentuu tutkimusstrategian mukaisiin painopisteisiin:

- Verihuoltoketju
- Uudet soluterapiat ja elin- ja kudossiirtojen sopivuus

Vuonna 2022 Veripalvelu käytti tutkimukseen ja tuotekehitykseen yhteensä 4,4 miljoonaa euroa, josta 64 % katettiin ulkopuolisella rahoituksella (2,8 miljoonaa euroa). Nettokulu tutkimukseen oli 3 % liikevaihdosta.

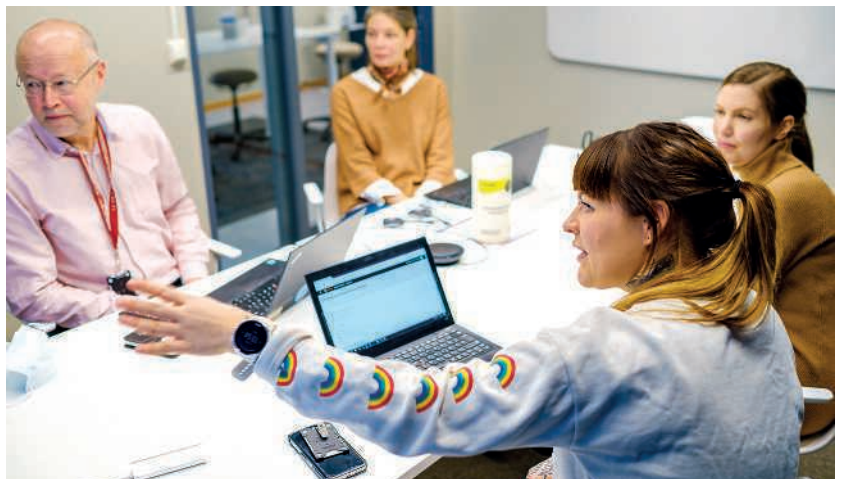
Keskeisenä tutkijaresurssina on ollut 18 tohtoritasoista tutkijaa ja 13 väitöskirjatyöntekijää. Veripalvelun tutkijat olivat mukana 28 vertaisarvioidussa tiedejulkaisussa. Vuoden aikana valmistui myös väitöskirja HLA-kudossopivuudesta.

Veripalvelulla on meneillään monia tuotekehityshankkeita, jotka perustuvat pitkäjänteiseen tieteelliseen tutkimukseen. Uusia tuotteita kehitetään esimerkiksi solun ulkoisista vesikkeleistä (EV) ja terapeuttisista CAR NK-soluista. Leukemiatilaiden hoitoa edistetään biopankkinäytteiden genomitietoon pohjautuvassa kehitysprojektissa, jossa selvitetään mitkä trombosyyttiluovuttajien HLA-tyypit tuovat parhaan hoitovasteen. Biopankkia hyödynnetään myös harvinaisten veriryhmien kantajien identifioinnissa, jotta harvinaisten veriryhmien potilaille saadaan sopivia verivalmisteita.

Veripalvelun tutkimusrahastosta jaettiin 500 000 euroa tutkimusprojekteille. Lisäksi tutkimusrahastosta myönnettiin 149 000 euron rahoitus Veripalvelun soluterapiatutkimuksen infrastruktuuriin vahvistamiseksi. Sillä remontoitiin ja varustettiin Biomedicumissa sijaitsevat laboratoriotilat. •

Veripalvelun vertaisarvioitujen tiedejulkaisujen lukumäärät tutkimusalueittain

Alue	Yhteensä	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Verihuolto	29	3	4	4	5	7	6
Verisolu	12	2	1	3	1	1	4
Soluterapia	17	3	4	6	2	0	2
Transplantaatio	42	8	7	6	5	7	9
Muut aiheet	36	9	3	4	6	7	7
Yhteensä	136	25	19	23	19	22	28

MUUT TOIMINNOT

■ **Laadunhallinnan** tehtävänä on varmistaa, että Veripalvelun toiminnot täyttävät lainsäädännön, viranomaisten, akkreditointilaitosten ja lääkealan toimijoiden vaatimukset.

Laadunhallinnan painopiste vuonna 2022 oli toimitilamuutoksessa ja laadun varmistamisessa muuton jokaisena hetkenä. Muuton jälkeen tiloissa toteutettiin tarvittavat viranomaistarkastukset. Myös digikehityksen tarpeet ja ICT-järjestelmien laadunvarmistus vaativat erityistä huomiota laadunhallinnassa.

Digitaalisissa palveluissa varmistimme uuden toimitilan tietotekniikan häiriöttömän käyttöönoton sekä jatkoimme samalla muuta Veripalvelun digitaalista kehittämistä.

Toimitimme verivalmisteiden sähköisen tilausjärjestelmän useimmille yliopisto- ja keskussairaaloille, mikä sujuvoitti verivalmisteiden tilaus-toimitusprosessia. Aloitimme myös verihuoltoketjun toiminnanohjausjärjestelmän teknologisen uudistuksen. Uusi palvelinalustaratkaisu tullaan ottamaan käyttöön syksyllä 2023.

Viestinnässä ja markkinoinnissa teimme intensiivistä työtä verenuovuttajien rekrytoimiseksi ja aktivoimiseksi. Myös Kantasolurekisterin jäsenten ja biopankkiliittyneiden hankintaa tuettiin viestinnän ja markkinoinnin keinoin.

Verenuovuttajia aktivoitiin kampanjoiden ja mediaviestinnän avulla sekä henkilökohtaisin kutsuin ja uutiskirjein. Verenuovutuksen mainontaa oli vuoden jokaisena päivänä, painottuen digikanaviin. Uusien rekrytoinnin pääkohderyhmäksi tarkennettiin keski-ikäiset, erityisesti miehet. Sosiaalisessa mediassa tavoitettiin 3,3 miljoonaa eri henkilöä vuoden aikana, joista miehiä oli 29 % edellisvuotta enemmän. Ensiluovuttajille tarkoitettua sovinko luovuttajaksi -testiä tehtiin ennätyselliset 387 500 kertaa (2021: 146 011).

Viestintäyhteistyötä tehtiin monien kumppanien, esimerkiksi jääkiekkoliigan mestaruussarjan Mes-tiksen ja Suomen Motoristit ry:n kanssa. Uutena viestintäkanavana Veripalvelu aloitti podcastien tuotannon ja niitä tuotettiin yhdeksän jaksoa.

Teknisten palveluiden johdolla toteutettiin uuden päätoimitilan toteutus ja käyttöönotto. Hankkeessa parannettiin monilla ratkaisuilla esimerkiksi suunnitelmallista toimintavarmuutta ja poikkeustilanteisiin varautumista, tilatehokkuutta, ympäristövastuullisia ratkaisuja kuin myös automaatiota ja prosessien sujuvuutta sekä työviihtyvyyttä. Vantaan Vehkalaan valmistuneet tilat vastaavat hyvin toiminnan tarpeisiin pitkälle tulevaisuuteen. Hanke toteutettiin suunnitellussa aikataulussa ja toiminta uusissa tiloissa käynnistyi häiriöttä syksyllä 2022. •

MUUTTO VANTAALLE VAHVISTI TOIMINTAVARMUUTTA

Veripalvelu otti käyttöön uuden päätoimitilansa Vantaalla syksyllä 2022. Vantaalle siirtyivät tuotanto, laboratorio, varasto ja erilaiset tukitoiminnot. Uusi toimitila on 300 veripalvelulaisen työpaikka.

Muutto Vantaalle ei ollut vain toimitilan muutos, vaan samassa yhteydessä otettiin käyttöön uutta modernia teknologiaa, esimerkiksi laboratorio- ja varastoautomaatiota. Nämä sujuvoittavat ja nopeuttavat prosesseja, mistä hyötyvät valmisteita ja palveluja tarvitsevat sairaalat ja niiden hoitamat potilaat.

Uutta teknologiaa on käytössä myös solutuotantokeskuksessa, jossa tehdään pitkälle kehitettyjä solutera-
piavalmisteita vaikeiden sairauksien soluhoidoihin. Näiden valmisteiden kehitystyö saa vauhtia uuden teknologian ja tuotantotilan ansiosta.

Uusi toimitila on investointi tulevaisuuteen, myös verivalmistehuollon toimintavarmuuden kannalta. Varautumisen tasoa on kehitetty monin tavoin, esimerkiksi varavoimaa vahvistamalla.

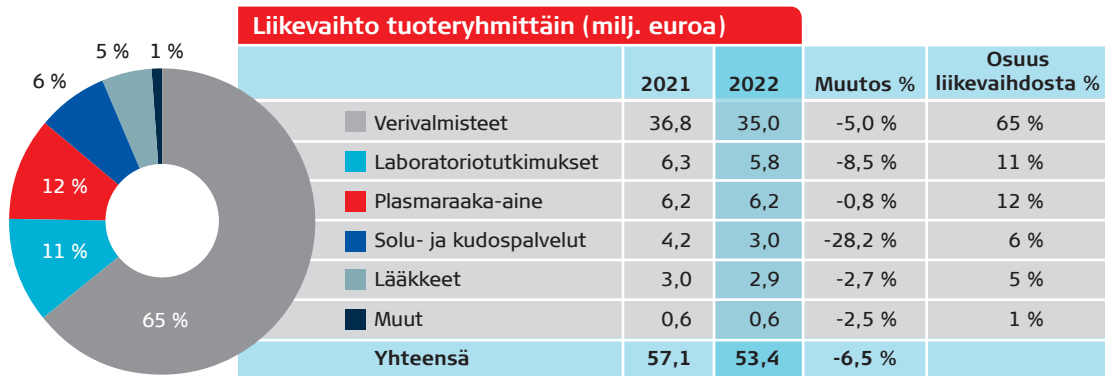
Veripalvelun omien erityisvaatimusten lisäksi uuden kiinteistön talo-

teknisissä ratkaisuissa on otettu huomioon yleiset ympäristövaikutukset ja energiansäästö: esimerkiksi olosuhteiden mukaan säätyvä ilmanvaihto, lauhdelämmön talteenotto, led-valaistus ja ikkunoiden aurinkosuojaus. Rakennus on saanut kansainvälisen LEED Silver -ympäristösertifikaatin.

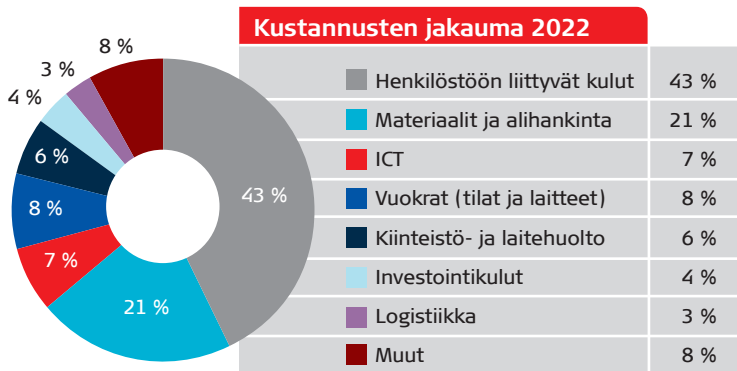
Veripalvelun toimitilan rakensi Hartela Oy. Rakennustyöt alkoivat kesällä 2020 ja valmistuivat kesällä 2022. Rakennuksen omistaa kiinteistö-sijoitusyhtiö Fastighets Ab Balder ja Veripalvelu toimii tiloissa vuokralaisena. •

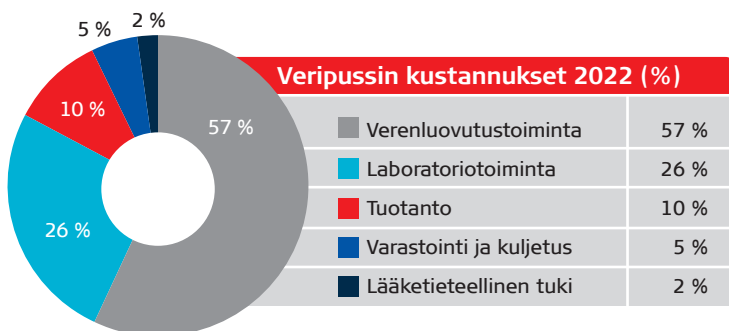
TALOUS JA YHTEISKUNTAVASTUUS

Pääosa Veripalvelun liikevaihdosta tulee verivalmisteista.

Veripalvelun kustannuksista suurin osa koostuu henkilöstöön liittyvistä kuluista.

Verivalmisteiden kustannus koostuu useasta eri työvaiheesta.

Veripalvelu on voittoa tavoittelematon organisaatio. Toiminnan rahoitus koostuu terveydenhuollon organisaatioille myydyistä valmisteista ja palveluista. Veripalvelun toimintaa ei tueta yhteiskunnan varoista eikä muista ulkopuolisista lähteistä, lukuun ottamatta tutkimushankkeisiin saatuja apurahoja ja projektirahoitusta. Mahdollista taloudellista ylijäämää ei jaeta, vaan se käytetään Veripalvelun toiminnan jatkuvuuden turvaamiseen sekä kehittämiseen.

Verivalmisteiden ja Veripalvelun muiden tuotteiden kysyntä oli edellisvuotta alhaisempi. Liikevaihto laski 6,5 % ja oli 53,4 miljoonaa euroa. Operatiivisen toiminnan tulos oli odotetusti tappiollinen, johtuen sekä liikevaihdon laskusta, että uuden päätoimitilamme vaatimista kertaluonteisista suunnittelu-, muutto-, käyttöönotto- ja ylläpitokustannuksista sekä projektin vaatimista lisäresursseista. Tilikauden tulos oli -13,0 miljoonaa euroa. Rahoitustuottojen tappion osuus tästä oli -4,8 miljoonaa euroa.

Uuden päätoimitilan vaikutuksia näkyi muun muassa henkilöstökulujen nousussa (+5,9 %) sekä muis-

Yhteiskuntavastuun mittarit

	2020	2021	2022
TALOUDELLISET MITTARIT			
Liikevaihto, 1 000 eur	57 237	57 162	53 438
Materiaalit ja palvelut, 1 000 eur	-14 686	-14 866	-13 970
Henkilöstökulut, 1 000 eur	-24 604	-25 263	-26 654
SOSIAALISET MITTARIT			
Henkilöstö kokoaikaisina keskimäärin	423	423	435
Sairauspoissaolot, pv	4 630	4 240	4 983
Työtapaturmat	38	32	33
Henkilökunnan koulutus, 1 000 eur	-110	-162	-147
Henkilökunnan koulutus, eur/henkilö	248	365	322
Henkilöstötyytyväisyys asteikolla 1–5	4,2	4,1	4,0
Henkilöstötyytyväisyys, eNPS-suositeluindeksi	54	54	43
Verenluovuttajien tyytyväisyys, NPS-suositeluindeksi	93	95	95
Asiakastyytyväisyys asteikolla 4–10 ^(***)	9,4 n=278	9,4 n=104	9,5 (n=105)
YMPÄRISTÖMITTARIT			
Sähkön kulutus, MWh ^(*)	5 781	6 032	6 190
Veden kulutus, m ³ ^(*)	11 046	12 423	11 675
Kaukolämmön kulutus, MWh ^(*)	3 682	4 827	4 544
Polttokelpoinen jäte, kg ^(*)	49 476	62 397	70 187
Lajiteltu yhdyskuntajäte, kg ^(**)	168 426	156 095	189 186
Vaaralliset jätteet, kg ^(*)	3 429	9 541	15 801
Matkapäivät	10 540	10 540	11 041
MUITA TOIMINNAN MITTAREITA			
Verenluovutusten määrä (kokoveri ja verihiutalet)	190 603	187 638	183 630
Verta luovuttaneiden määrä (kokoveri ja verihiutalet)	111 104	107 911	109 567
Verenluovutuksessa rekisteröityneet eri henkilöt	118 452	113 006	115 528
Verensiirron raportoidut haittavaikutusreaktiot	327	283	294
Kantasolurekisterin välittämät siirteet	153	138	110
Kantasolurekisterin jäsenmäärä (tilanne 31.12.)	55 100	62 577	65 108
Biopankkiluovuttajia (31.12.)			65 422

^(*) Toiminta päällekkäin kahdessa päätoimitilassa muutosvaiheen aikana: Kivihaka, Helsinki 1.1.–3.12.2022 ja Vehkala, Vantaa 1.7.–31.12.2022. Sisältää myös Kivihaan alivuokralaisten yhdyskuntajätteet ja energiankulutuksen.

^(**) Terveystieteiden poltettavaan erityisjätteeseen sisältyvät myös Helsingin liikkuvan veripalvelun jätteet.

^(***) Kaikkien kysymysten tulosten keskiarvo.

sa kustannuksissa kuten toimitilakuluissa (+15,5 %). Alhaisempi liikevaihto puolestaan näkyi alhaisempina materiaali- ja alihankintakustannuksina (-7,1 %).

Tilikauden lopussa Veripalvelun sisäisen taseen omaa pääomaa oli yhteensä 81,4 miljoonaa euroa. Siitä 22,5 miljoonaa euroa on SPR:n oman pääoman vapaassa rahastossa, jonka tarkoituksena on Veripalvelun tutkimus- ja kehittämistoiminnan tukeminen. Rahoitusar-

vopapereihin oli sijoitettuna 50,7 miljoonaa euroa, ja rahaa ja pankkisaamisia oli 18,5 miljoonaa euroa. Vahva tase takaa Veripalvelun kriittisten palvelujen häiriötöntämän jatkuvuuden kuukausiksi myös poikkeusoloissa.

Veripalvelu laatii toiminnastaan sisäisen tuloslaskelman ja taseen. Veripalvelun tulos on osa Suomen Punaisen Ristin tulosta, josta ei Veripalvelun tasekirjan allekirjoitushetkellä ole vielä annettu tilintarkastuskertomusta. •

Henkilöstömäärä keskimäärin

	2021	2022
Henkilöstö yhteensä keskimäärin	510	521
FTE (henkilöstömäärä kokoaikaisina)	423	435
Työssäkäyvät päätoimiset	443	456
Työsuhde toistaiseksi voimassa	392	403
Määräaikainen työsuhde	118	118
Kokoaikainen	377	379
Osa-aikainen	105	113
Tuntityöntekijä	29	29
Pitkäaikainen poissaolo	39	37

Henkilöstön jakauma organisaatiossa %

	2022
Valmisteet ja lääketieteelliset palvelut	32 %
Verenluovutus	40 %
Laadunhallinta, tutkimus ja tuotekehitys	14 %
Tukipalvelut	14 %

Sairauspoissaolot

	2020	2021	2022
Lyhyet sairaus- ja tapaturmapoissaolot (pv/henkilö)	4,0	4,3	5,6
Sairaus- ja tapaturmapoissaolot yhteensä (pv/henkilö)	9,2	8,3	9,6
Sairauspoissaoloprosentti (% teoreettisesta säännöllisestä työajasta)	3,7 %	3,3 %	3,8 %

HENKILÖSTÖ

Veripalvelussa työskenteli vuonna 2022 keskimäärin 521 henkilöä, joiden yhteenlaskettu työpanos vastaa 435 kokoaikaisen henkilön työpanosta. Henkilöstön keski-ikä oli 43 vuotta. Henkilöstöstä oli naisia 87 % ja miehiä 13 %.

Vuonna 2022 henkilöresurssia lisättiin erityisesti tutkimus- ja tuotekehitystoiminnan alueella. Lisäresurssia tarvittiin myös toimitilahankkeen sekä laboratorio-tekniikan uudistamisen onnistumisen varmistamiseksi.

Työyhteisön terveystilanne pysyi edelleen kokonaisuudessaan hyvällä tasolla, koronapandemiasta huolimatta. Koronavaroitimet osoittautuivat toimiviksi eikä toiminta merkittävästi vaikeutunut missään vaiheessa. Sairauspoissaoloprosentti teoreettisesta työajasta oli 3,8 % ja työtapaturmia 33.

Vuoden 2022 suurena hankkeena oli päätoimitilan siirtyminen Helsingistä Vantaalle. Muutosta tuettiin vahvalla sisäisellä viestinnällä ja työntekijöitä osallistettiin toimitilan suunnitteluun sekä toteutukseen. Muutot onnistuivat syksyllä 2022 täysin suunnitelmien mukaan ja toiminta lähti heti pyörimään hyvin uudessa toimitilassa. Vanhat, 50 vuotta palvelleet tilat Helsingin Kivihaassa hyvästeltiin suuressa henkilöstöjuhlassa syyskuussa.

Henkilöstötutkimus osoitti työyhteisön vireen olevan edelleen kokonaisuudessaan erinomaisella tasolla. Muutamissa tiimeissä esiintyi kuitenkin aiempaa selvemmin haasteita ja kuormittuneisuutta.

Tiimejä tuetaan kohdennetusti ja erityistä huomiota koko Veripalvelussa kiinnitetään voimavarojen tukemiseen.

Nuorista kesätyöntekijöistä pidetään Veripalvelussa hyvää huolta. Osallistuimme Vastuullinen kesäduuni -kampanjaan sekä kilpailuun, johon vastasi 11 600 kesätyöntekijää 155:sta organisaatiosta. Veripalvelu sijoittui sijalle 13 suurten yritysten sarjassa, jossa oli mukana 65 organisaatiota. •

Koulutusrakenne %

TERVEYDENHOITO Sairaanhoitaja, erikoissairaanhoitaja, terveydenhoitaja	33 %
LABORATORIO Lab.hoitaja, laborantti, lab.analyytikko, bioanalyytikko, erik.lab.hoitaja	21 %
LUONNONTIETEELLINEN fil.kand., fil.lis., fil.maist., fil.toht.	15 %
SOSIAALI- JA MUU HOITOALA Lähihoitaja, apu/perushoitaja	8 %
KAUPALLINEN merkonomi, yo-merkonomi, merkantti, tradenomi, ekonomi	6 %
LÄÄKETIETEELLINEN lääk.lis., lääk.tohtori, erikoislääkäri	5 %
LÄÄKEALA farmaseutti, proviisori, farmanomi	4 %
TEKNINEN insinööri, diplomi-insinööri, teknikko tai muu teknisen alan koulutus	4 %
Muu koulutus	4 %

VERIPALVELUN PÄÄTOIMIPISTE

Härkälenkki 13, 01730 Vantaa

VERENLUOVUTUSPAIKAT

HELSINKI, KIVIHAKA

Kivihaantie 7, 00310 Helsinki

HELSINKI, SANOMATALO

Töölönlahdenkatu 2 (2 krs.), 00100 Helsinki

ESPOO

Kauppakeskus Iso Omena, palvelutori (3. krs),
Suomenlahdentie 1, 02230 Espoo

JYVÄSKYLÄ

Kolmikulma, Puistokatu 2-4, 40100 Jyväskylä

KUOPIO

Puijonkatu 23 (Sektorin, 2. krs), 70100 Kuopio

LAHTI

Kauppakeskus Trio Hansakuja, Kauppakatu 10,
15140 Lahti

OULU

Isokatu 32 C, 90100 Oulu

SEINÄJOKI

Kauppakatu 26, 60100 Seinäjoki

TAMPERE

Koskikeskus, Hatanpään valtatie 1
33100 Tampere

TURKU

Yliopistonkatu 29 b (3. kerros)
20100 Turku

Lisäksi verenluovutustilaisuuksia järjestetään joka arkipäivä eri puolilla Suomea.
Katso ajat ja paikat verkkosivuiltamme.

Maksuton luovuttajainfo, p. 0800 0 5801 (arkisin 8-17)